

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 14. maja 1914.

Telefon št. 2552

STEV. 55.

Več opreznosti pri razprodajah!

V zadnjem času se razprodaje vedno bolj množijo. Posebno se to opaža v manufakturni stroki. Naše organizacije so imele že nešteto prilik, da opozorijo oblasti na izigravanje zakonov, ki se zlasti očito vrši pri razprodajah.

Za razprodaje prosijo po večini ljudje, ki so pričeli trgovino bodisi brez zadostnega poznanja stroke, ali pa brez zadostnega kapitala. Z razprodajami si skušajo olajšati poslovne in kreditne krize, v koje so zabredli vsled nepoznanja stroke, vsled popolne trgovske nesposobnosti. Seveda jim ne preostaja drugega kot hitra likvidacija, da rešijo vsaj nekaj, tudi če bodo prišli upniki pri tem popolnoma ob svoje terjatve. Toda ne samo, da povzročijo s tem škodo upnikom, ampak delajo tudi najbolj nečedno kon-

kurenco ostalim trgovcem, ki seveda ne morejo blaga zametavati.

So pa še druge vrste »trgovci«, ki se nahajajo v razprodaji takorekoč večno. Tudi tem je institucija razprodaje samo sredstvo za nečedno konkurenco pošteni in solidni trgovini. Tudi take bi bilo primerno informirati o posledicah izigravanja zakonov.

Odločno vztrajamo na svojem že ponovno poudarjenem stališču, da se sme razprodaja dovoliti samo v onih primerih, ki so v zakonu predvideni. V vseh drugih primerih pa je prošnja za razprodajo brezpogojno odkloniti. Zahtevamo pa tudi, da oblasti obratvališča, v kojih se vršijo razprodaje, strogo nadzirajo, da se ne bi zakoni preveč očito izigravali.

Upamo, da bodo oblasti ta naš apel upoštevale!

Pobijanje cen v Italiji.

Po končani žitni bitki se je italijanski ministrski predsednik Mussolini lotil pobijanja draginje. Vprašanja se je lotil tako, da moramo skoraj priznati, da je bil skepticizem, s kojim se je spočetka sodilo o valorizaciji lire, neutemeljen. Mussolini je o moči lire trdno prepričan in zahteva, da mu v tem sledijo vsi: država, avtonomne oblasti, zasebniki, delodajalci in delojemalci, skratka vsi. V tarifah, cenah, v svojih zahtevkih se mora vse prilagoditi povišani vrednosti lire.

Naravno, da ne morejo oscilacijam tečaja valute slediti hipoma tudi tržne cene. Treba je tu posebne intervencije vlade, ki naj s svojo avtoriteto vpliva na to, da spekulacija ne prepreči blagodejnih uplivov, ki naj jih ima izvedena valorizacija lire na narodno gospodarstvo.

Če veruje vlada v moč nacionalne valute, potem mora pokazati to predvsem sama in to tudi v praksi in na zunaj. Zato je italijanski ministrski svet že pretekli teden izdal celo vrsto sklepov, ki so v zvezi z valorizacijo lire.

Predvsem je sklenil znižati železniške tarife. Reforma, ki bo v znatni meri pripomogla k znižanju cen, se ima

takoj izvesti. Poleg prevoznine se znižajo tudi ležarinske in druge pristojbine. Znižati se imajo tudi poštni tarifi, pri čemer se je zlasti oziralo na potrebe in zahteve trgovstva.

Ministrski svet je izdal tudi posebno stanovanjsko naredbo, s katero se omejuje spekulacija s stanovanji. Določila se nanašajo predvsem na ureditev raznih slučajev pri prodajanju stanovanj. Najemnik ima pravico pred katerikoli kupcem pod enakimi pogoji. Ta prednostna pravica sicer ne obstoja za primer prodaje celega poslopa, vendar pa bo kupec smel šele po preteku dveh let zvišati najemnine in ne bo smel prej izgnati najemnike, ki stanujejo v poslopu, tudi če bi med tem časom potekla najemninska doba.

Poleg znižanja draginjskih doklad državnim nameščencem je ministrski svet izdal še niz določil, ki so vsa usmerjena za tem, da se bo pridobljeno vrednost lire čutilo tudi v praktičnem življenju, ne samo na borzi. Ni dvoma, da morejo samo take mere voditi do zaželjenega uspeha in da bodo prej vplivale na cene nego pa vsi, še tako strogi zakoni o pobijanju draginje!

Iz Mednarodne gospodarske konference.

(Govor g. dr. Slavka Sečero, prvega delegata delegacije kr. S. H. S. o nakupovalni zmožnosti poljedelcev in o sredstvih, kako naj bi se ta zmožnost povzdignila.)

Splošno obubožanje vseh evropskih konsumentov tako v poljedelskih, kakor tudi v industrijskih predelih je naravna posledica svetovne vojne.

Zmanjšanje nakupovalne zmožnosti konsumentov je glavni vzrok gospodarskim motnjam povojne dobe in obenem glavni vzrok zmanjšanja po povpraševanju. Treba je smatrati to zmanjšanje zmožnosti nakupovanja konsumentov, ki se zlasti opaža v jugo-vzhodni in vzhodni Evropi, ko tenega glavnih vzrokov, ki so povzročili, da se je zmanjšalo povpraševanje po evropskih industrijskih produktih in ki se upirajo njegovi povzdigi.

Treba je torej preiskati, kaj je storiti v tem pogledu, da se ustvari ali vsaj poviša povpraševanje po industrijskih produktih in da se razširi trg manufakturnih proizvodov na ta način, da s tem obenem pomagamo industriji, ki se trenutno nahaja v dobi krize.

Možno je dvoje sredstev. Prvo sredstvo bi bilo poizkusiti, da se izboljšajo splošne življenske prilike konsumentov v industrijskih predelih. Zboljšanje splošnih življenskih prilik bi moglo prispevalo k povzdigi povpraševanja tako po industrijskih, kakor tudi po poljedelskih produktih.

Drugo sredstvo, ki je enake važnosti kot prvo, bi bila povzdiga splošnega življenskega nivoja poljedelkega prebivalstva in to predvsem v vzhodni in jugo-vzhodni Evropi.

Ta nivo življenskih prilik je ravno tu zelo nizek, ker so tudi narodno-gospodarski dohodki nizki.

Znano dejstvo je namreč, da so narodno-gospodarski dohodki, ki odpadejo na posameznika, znatno manjši v poljedelskih, kakor pa v industrijskih predelih. In ravno ti majhni narodno-gospodarski dohodki, ki odpadejo na posameznika, preprečujejo, da bi bil tu življenski nivo tako visok kakor v industrijskih edinicah.

To je glavni vzrok slabega povpraševanja po industrijskih produktih in sedanje gospodarske krize sploh. Sedanja slaba gospodarska situacija in zmanjšanje nakupovalne zmožnosti nista nika-

kor posledica spremembe državnih meja. Četudi bi bile ostale meje evropskih držav iste, se vendar ne bi bil splošni povojni gospodarski položaj nič razlikoval od sedanjega dejanskega stanja. Kajti ljudska zmožnost nakupovanja je trenutno prešibka, da bi dovoljevala povečanje industrijske delavnosti.

V državi s poljedelskim prebivalstvom ne more biti močnega povpraševanja po industrijskih izdelkih, ker so narodno-gospodarski dohodki in zaslužki majhni in je radi tega tudi majhna nakupovalna zmožnost.

Treba je torej, da se povzdigne v interesu narodnega gospodarstva nakupovalna zmožnost poljedelcev; posebno potrebno pa je v interesu evropskega gospodarstva, da se povzdigne nakupovalna zmožnost poljedelkega prebivalstva v jugo-vzhodni in vzhodni Evropi.

Sedanji poljedelski produktijski šitkosti, ki vlada povsod in ki ne dovoljuje poljedelcem, da bi realizirali velike čiste dohodke, je vzrok z ene strani uporaba primitivnih metod obdelovanja, ki se večinoma vrši brez modernih strojev, z druge strani pa uničenje produktijskih sredstev in velike izgube človeških življenj.

Ne moremo torej pričakovati, da bi tako poljedelsko prebivalstvo, ki le malo zasluži, moglo ustvariti si potrebni kapital, da bi se tako razvila poljedelska produkcija.

Da bi se razvila produkcija in da bi se zlasti hitro razvila, je torej predvsem potrebno, da posreduje nova gospodarska činjenica. Ta činjenica obstoja v tem, da stavlja na razpolago poljedelstvu potrebni kapital v obliki specijelnih poljedelskih posojil in zlasti v obliki posojil, zavarovanih s hipotekami.

Pripominjam še k temu, da je poljedelski kredit zelo drag in to zlasti v jugo-vzhodni Evropi, kjer ne obstoja nika-ko primerno organizirano podjetje za hipotekarni kredit, ki bi tudi moglo nuditi predujme v zadostni množini; ravno radi tega je primorano poljedelsko prebivalstvo zateči se k bančnim kratkoročnim kreditom s previsokimi obrestmi.

Ta oblika kredita je kriva, da so stroški produkcije zelo visoki in če poleg tega še upoštevamo znatna davčna bremena v omenjenih krajih, bo lahko razumljivo, zakaj ne morejo nobenega pridelka realizirati z dobičkom in da so redki dobički, ki jih je sploh mogoče doseči, silno malenkostni. Radi tega je nemogoče, da bi si to poljedelsko prebivalstvo s štednjo ustvarilo novi in neobhodno potrebni kapital, na podlagi katerega, naj bi se lahko razvila poljedelska produkcija.

Majhna nakupovalna zmožnost poljedelkega prebivalstva ima pa tudi za posledico sorazmerno majhno nakupovalno zmožnost vsega prebivalstva.

Neobhodno potrebno bi bilo torej povečati nakupovalno zmožnost poljedelkega prebivalstva bodisi na ta način, da se povišajo cene produktov, bodisi, da se zmanjšajo stroški produkcije. Toda zvišanje cen poljedelskim produktom bi škodljivo vplivalo na konsum v industrijskih predelih in zlasti pa med delavci. Je pa na vsak način v interesu agrikulture, da se poviša konzum produktov.

Rešitve temu problemu je treba torej iskati v zmanjšanju produktijskih stroškov in nikjer drugje.

Na isti način kakor dosežemo v industriji znižanje cen s tem, da uporabljamo čenen kapital, kakor tudi izdatna mehanična sredstva in s tem, da primerjamo dobre industrijske metode, ravno tako dosežemo v poljedelstvu, da se zmanjšajo produktijski stroški in da tako dvignemo poljedelsko produkcijo s tem, da

se zatečemo k mehaničnim sredstvom, k umetnim gnojilom, k zboljšanju zemlje itd. in zlasti s tem, da si priskrbimo čenen kapital.

Če uporabljamo to važno načelo tako za ves svet, kakor tudi z ozirom na evropsko gospodarstvo, se je treba prvič vprašati kako bi bilo mogoče priskrbiti si potrebne poljedelske kredite in drugič, kake potrebne korake bi mogla podvzeti mednarodna gospodarska konferenca, da bi pospešila povratek k normalnemu gospodarskemu ravnotežju na ta način, da bi povzdignila nakupovalno zmožnost poljedelkega prebivalstva, ker izključno le to more vsrkati industrijsko nadprodukcijo; na ta način bi se mnogo pripomoglo k gospodarskemu miru vsega sveta.

Po mojem mnenju bi mogla mednarodna gospodarska konferenca priporočiti izvestne korake, ki naj bi se podvzeli. Predvsem bi bilo zelo koristno ustanoviti mednarodni inštitut za poljedelski kredit, ki naj bi imel za bazo sodelovanje poljedelskih zadrug. Ta inštitut bi mogel staviti na razpolago prebivalcem enega ozemlja preveček kapitala, nakopičenega v drugem ozemlju. Končno bi se moglo priporočiti, da se ustanovi na konkreten način sistem dolgoročnih poljedelskih hipotekarnih predujmov z nizko obrestno mero. Ti predujmi, ki naj bi bili opremljeni z vsemi potrebnimi garancijami, bi mnogo pripomogli k povišanju produkcije in k nakupovalni zmožnosti poljedelcev, kakor tudi k zboljšanju splošnega življenskega nivoja. Izposojila v svrhu finančne restavracije raznih držav, kakor tudi izposojila namenjena nastanitvi pribežnikov so pokazala ugoden vpliv na svetovni mir, četudi je važnost teh izposojil raz ekonomsko stališče mnogo manjša, kakor važnost poljedelskih kreditov, katerih ustanovitev propagiram.

Vesel bi bil, če bi videl, da se bo mednarodna gospodarska konferenca lotila tega vprašanja in prepričan sem, da bi mogla uresničiti v tem področju koristno delo, kajti dobrobit poljedelcev je zelo dobra garancija za svetovni mir.

TRGOVINSKA POGODBA MED NAŠO DRŽAVO IN ANGLIJO PODPISANA.

Dne 12. 1. m. sta angleški zunanji minister Chamberlain in jugoslovanski poslanik v Londonu M. Gjurčić podpisala jugoslovensko-angleško trgovinsko pogodbo, ki je bila nedavno sklenjena med delegacijami obeh držav. Pogodba bo v prvih zasedanjih parlamenta predložena v ratifikacijo.

RATIFIKACIJA TRGOVINSKEGA PRO-VIZORNEGA SPORAZUMA Z GRČIJO.

Zunanje ministrstvo v Beogradu je prejelo 13. 1. m. obvestilo, da je grški parlament ratificiral grško-jugoslovenski trgovinski provizorni sporazum.

STABILIZACIJA FRANKA V AVGU- STU?

Iz krogov finančnega ministrstva se sliši, da Francija še ne misli na takojšnjo stabilizacijo franka, čeprav bi jo lahko izvedla. Hoče sedanji eksperiment še nekaj časa nadaljevati, da natančno vidi, če se da sedanji tečaj franka brez resnega ogrožanja narodnega gospodarstva trajno držati. V dobro poučenih krogih mislijo, da bo izdan stabilizacijski dekret v času velikih parlamentarnih počitnic, morda v avgustu.

Milivoje M. Savić:

Tujci v našem gospodarstvu.

(Nadaljevanje.)

Iz gornjega nastaja uganka: zakaj se trpe že naseljeni tujci in pozivajo še novi, da osnavljajo nova podjetja in da jih vodijo.

Kadar prično nekateri Srbijanci naglašati, da bi bilo treba tujce odstraniti in novih ne naseljevati, takrat se naših prečanov polasti strah, kaj bode s podjetji, ako ne bo tujcev, a podjetja se morajo voditi.

Ta strah prečanov, kaj bi mi počeli brez tujcev v našem gospodarskem življenju, je prešel deloma tudi na Srbijance-ministre, pa so še oni pričeli priznavati tujcem posebne pravice, na primer glede gozdov itd.

Kaj naj ukrenemo? Ni se nam treba bati strahu, kaj počnemo brez tujcev, ampak vrnimo se k staremu srbskemu samozaupanju, da bomo v zupanju na Boga vse sami dosegli, kakor smo tudi dosegli vse ono, kar smo si odmenili.

Ko dobe Srbijanci to samozaupanje, se bo pričelo tudi pri prečanih vzbujati zaupanje v same sebe. Da se to samozaupanje vzbudi, je treba začeti intenzivno šolati Srbe, Hrvate in Slovence za praktične posle, treba je uvajati naše ljudi v obstoječa podjetja tujcev in treba je čisto domača podjetja pospeševati s krediti naših bank. To šolanje naj se pospešuje s pomnoženim delovanjem »Privrednika« in »Radiše« ali z osnavljanjem večernih šol za pomočnike trgovske, obrtniške in industrijske stroke po celi državi, kakor tudi z otvarjanjem državnih gospodarskih šol in odpošiljanjem najboljših gojencev teh šol v inozemstva radi spopolnitve praktične izobrazbe.

III. Tujska gnezda.

Kdorkoli je potoval po naši državi, je mogel videti v Bosni, Hrvatski in v Sloveniji na veleposestvih, v veletrgovinah in v tovarnah tudi tujska gnezda. Ta gnezda tvorijo tujci, ki so okoli sebe zbrali ali čiste tujce naše sodržavljanke ali deloma nacionalizirane naše sodržavljanke, ki govore še njihov jezik, vsled česar so tujci in imajo tudi njihovo mentaliteto. V teh gnezdih se govori v Vojevodini madžarski, a v ostalih naštetih pokrajinah nemško, a v Slavoniji ob Dravi madžarsko.

V teh gnezdih se vzdržuje poleg nemškega in madžarskega jezika tudi avstroogrska mentaliteta. V teh gnezdih se ne vidi rado Srbov, Hrvatov in Slovencev, niti se jih ne sprejema na delo, vsaj ne za boljše plačana nadzorna in upravna mesta. S tem odriivanjem Srbov, Hrvatov in Slovencev se jim onemogočuje njihova praktična izobrazba v trgovskih in industrijskih poslih na škodo našega gospodarskega razvoja. Obstoj, vzdrževanje in osnavljanje takih gnezd ni v skladu z našimi narodnimi, kulturnimi in gospodarskimi interesi. Škoda takih gnezd je za državne interese nekod večja nego korist podjetja, okoli katerega se taka gnezda tvorijo.

Iz tega razloga je taka gnezda, posebno ob meji, treba razgati, čeprav tudi za ceno zatvoritve posameznih podjetij, ako ni drugače mogoče.

Za razgon teh gnezd je treba predpisati:

1. da se mora občeovati in dopisovati v vseh večjih podjetjih v državnem jeziku tako, da se podjetje, katero se zoper to pregreši, kaznuje prvokrat z globo, pozneje pa z zatvoritvijo;
2. da pristojno oblastvo, kjerkoli bi se pokazala po sestavi uradništva možnost, da nastane tako gnezdo, izžene brez daljne pritožbe vse ali posamezne uradnike v njihov rojstni kraj in jim zabrani delo v podjetjih, v katerih se nahajajo;
3. da se niti ena oseba ne sme sprejeti v tako podjetje, ako pristojno oblastvo sprejema ne odobri;
4. da se zabrani prejemanje in branje knjig in časopisov, izzemši strokovnih, v tujem jeziku vsem uradnikom podjetij v krajih, v katerih bi bilo škodljivo za državne interese;
5. da se ne dovoli nobenemu tujcu zaposlitev, ako ne zna vsaj enega slovenskega jezika;

6. da bi noben tujec ne smel biti zaposlen več nego eno leto, ako ne položi izpita iz jezika ali ne sprejme vere kraja, v katerem živi, ali se ne oženi s Srbkinjo, Hrvatico ali Slovenko.

Točno poslovanje carinarnic.

Dunajski trgovski list »Der Handel« priobčuje doživljaje trgovca H. B., ki se je vrnil s kupčijskih poslov iz Jugoslavije. Značilno je, kaj ta pripoveduje. V Zagrebu je takoj po svojem prihodu ob 8. uri zjutraj oddal vse za ocarinjenje svoje kolekcije potrebne listine. Čakati je moral na carinarnici 5 dni in sicer vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne, urgirati je moral na vse sile, tako da je prišel do blaga končno peti dan ob 5. uri popoldne. Pri tem pa so določevali carino tako, da so zacarinili čisto volneno blago kakor blago iz volne in svile ter umetno svilo kot pravo čisto svilo. Dobil je tedaj najboljši utis, da gospoda v teh uradih ne zna upoštevati, kako dragocen je čas polnika, ki mora 4 dni pohajkovati in posedati brez vsakega dela in haska in to le zgolj zaradi uradnega birokratizma in sitnarenja uradništva. Da to ni le slučaj, temveč sistem, s ka-

terim se hoče očitno zavirati in onemogočati potovanje po Jugoslaviji, pojasnjuje dovolj tudi sledeče dejstvo. Določni trgovec je po dokončanem potovanju prekoračil z vso svojo kolekcijo mejo SHS dne 14. julija 1926, a carino, koju je moral položiti pri prehodu na mejo, so mu vrnilo šele 21. decembra 1926, torej po več kot 5 mesecih. Določni list vpraša, kako vendar pride trgovec do tega, da leži njegov denar mesece in mesece brez vsakega obrestovanja v blagajni carinarnic?

Nadalje vprašuje list, ali res ne uvideva jugoslovanska vlada, da tako postopanje brezbrzičnih uradnikov škoduje ugledu države in njenemu gospodarskemu razvoju več, kakor polniku samemu?

Prinašamo to poročilo dunajskega glasila trgovcev z željo, da bi na merodajnem mestu konkretno uvideli in dali instrukcije obmejnim organom, kako imajo postopati, da bi ugled države v inozemstvu preveč ne trpel. Tudi se nam zdi ta dvojna mera res značilna za naše razmere. Z ene strani ti trgovskega polnika pri obmejnem pregledu šikanirajo, če pa je že enkrat v mejah države, je prost, brez vsake kontrole in sme prodajati celo netrgovcem, nabirati naročila tudi pri zasebnikih, skratka kršiti določila obrtnega reda ne kaznovano; glavno, da je šel srečno mimo carinarnice!

dobo in stopa na pot intenziviranja. Poleg žitnih kultur se hitro razvijajo takozvane industrijske kulture, semena in vlakna dajajoče rastlinske kulture, ki jim prerokujejo sijajno bodočnost. Sedaj se namerava z več strani ustanoviti narodna železna industrija. V ta namen razmotrivajo inozemsko ponudbo v znesku ca 280 milijonov levov. Železne in manganove rude ima Bolgarija v veliki izmeri. Industrija si osvaja od leta do leta novih trgov, zadruga razvijajo zmeraj večjo delavnost. Vse to je upanje na boljše čase v bolgarskem gospodarskem življenju.

Kriza v bolniškem zavarovanju.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas prosi za objavo naslednjih vrstic:

»Okrožni urad za zavarovanje delavcev je vedno vpošleval splošno gospodarsko krizo in težkoče posameznih podjetij, zato je dovoljeval najdalekosežnejše olajšave pri odplačevanju zaostankov in plačevanju tekočih predpisov. Pri nepravčasnem plačilu prispevkov se ni posluževal kazenskih določil zakona. To razumevanje urada pa žal ni našlo potrebnega vpošlevanja in razumevanja na strani delodajalcev za naloge in dolžnosti urada. Plačilne olajšave so podjetja in delodajalce zavedla k temu, da ne plačujejo redno niti obrokov, niti rednih prispevkov in s tem puščajo urad brez potrebnih dohodkov. Zaostanki se množijo, redna vplačila znatno padajo, podjetja obročna odplačila dosledno zavlačujejo. Ne vplačujejo niti onega dela prispevkov, katerega so odlegnili od plač zavarovancev. Vse to ima za posledico, da je bolniško zavarovanje prišlo v težke prilike. Pod takimi razmerami ne more delovati nobena gospodarska institucija. Neprestano dolgočasno uterjevanje prispevkov stalno zvišuje upravne stroške, ki zopet padajo nazaj v breme delavcev in delodajalcev. Vsako olajšanje bremen je izključeno, nasprotno je podana potreba bremena zvišati. Ta situacija povzroča, da zavarovalna institucija ne more poravnati svojih neodložljivih tekočih obveznosti niti napram članom, niti napram drugim upnikom. Naravno in razumljivo je, da naše zavarovanje pod takimi prilikami mora hirati v škodo delavcev in delodajalcev.

Redni dohodki bolniškega zavarovanja so se skrčili na minimum, ki daleko ne zadošča za tekoče in nujne obveznosti. Ne zadoščal bi niti za najskromnejše zakonite dajatve, tudi ako bi bil sedanji zakon v pogledu dajatev znatno poslabšan. Ta pojav opozarja k poostitvi vseh kazenskih predpisov in k znatnemu zvišanju vseh kazni in pa k strogemu izvajanju že obstoječih predpisov. To zahtevajo naše socialne in gospodarske dolžnosti. Zavarovanje ni fiskalizem, ono je pomoč v potrebi, katera je neodložljiva.

Iz teh razlogov daje urad v vednost, da je v interesu bolnih zavarovanih članov in v interesu rednih plačnikov nujno prisiljen, da z vso strogostjo vstraja na vseh sredstvih, ki mu jih daje sedanji zakon v svrhu izterjanja dolžnih prispevkov na razpolago, in da ne more dovoljevati nobenih olajšav več, ker je to imelo za posledico le še večje kupičenje zaostankov in je povzročilo padanje vestnosti in odgovornosti napram bolnim delavcem in nameščencem. Dohodki bolniškega zavarovanja so proračunski tako, da krijejo sproti redne v zakonu utemeljene izdatke, ki nujno nastajajo vsaki dan. Vsi dohodki se sproti konsumirajo. Bolniško zavarovanje ne razpolaga z nobenimi rezervami in more biti zato vsak zasloj v dohodkih uničujoč in nedoglednih posledic za zdravljenje in pomoči potrebne zavarovance.

Ako bodo delodajalci radi nerednega uplačevanja prispevkov utrpeli materialno škodo in imeli stroške, bo to le posledica zanemarjanja dolžnosti zakona o zavarovanju delavcev.

S tem urad nujno opozarja vse delodajalce, da se z vso resnostjo zavedajo dolžnosti napram svojim obočim in pomoči potrebnim uslužbencem in plačilo zavarovalnih prispevkov smatrajo izmed vseh javnih dajatev za najbolj nujno in neodložljivo.

40% rabata
pri
1 kratnem
letnem prometu
= 40%

25% rabata
pri
4 kratnem
letnem prometu
= 100%

ČAJNA ROČKA

RESNIČEN DOBIČEK NAMESTO NAVIDEZNEGA

dosežete s prodajo mešanice čajne ročke. Višina dobička pri posameznem zavitku ni merodajna, temveč doseženi skupni promet. Po naši obilni propagandi dosežete v naših

MEŠANICAH-ČAJNE ROČKE

tekoče največje promete. Vaš dobiček ni navidezen, temveč resničen!

R. Seelig & Hille, uvozniki-čaja, Dresden-A. 1

Poštni predal št. 374

Gospodarski položaj Bolgarije.

Zadnjega decembra 1926 se je vršilo v Bolgariji ljudsko štetje. Našteli so 5.483.125 prebivalcev — moških 2 milijona 738.000, žensk 2.745.000. — Prvič sedaj presega število prebivalstva 5 milijonov. Kljub zmanjšanemu ozemlju se je prebivalstvo pomnožilo. Gostota je znašala leta 1900. 39,2 na 1 km², leta 1910. 45,3, leta 1920. 47,5, leta 1926. pa 52,6 na 1 km².

V tekočem proračunu je predvidenih za odplačevanje državnega dolga 1.634 milijonov 672.000 levov (23,5%), direktnih davkov je v proračunu 897 milijonov, indirektnih 2730 milijonov. Indirektni davki daleko prekašajo davčno moč bolgarskega prebivalstva. Ne da bi kdo pretiraval, se nahaja Bolgarija v začetkih splošnega ubožanja. To ubožanje povzroča sedanjo gospodarsko krizo, ki je skoz in skoz konsumna kriza.

Begunsko posojilo, ki ga je dala Bolgariji Zveza narodov v avgustu lanskega leta, je pač h končni stabilizaciji bolgarske vrednote veliko pripomoglo; prav tako je pomagalo Narodni banki. Vendar pa to posojilo ne more imeti odločilne vloge, ker je bilo namenjeno edino za makedonske begunce, okoli 200 tisoč po številu. Finančni minister se trudi, da bi dobil državno posojilo brez jamstva pri angleških ali francoskih bankah. Vprašanje bodočega časa je, če se mu bo to posrečilo.

Finančna politika vlade je navezana zmeraj na brezmejno dviganje tarif, pristojbin in taks. Trgovska bilanca je trajno pasivna. Eksport in import sta se takole razvijala (v milijonih levov):

	Import:	Eksport:	Pasivnost:
1926	5.123	3.537	1.586
1924	5.567	4.902	665
1925	7.291	5.642	1.649
1926	6.246	5.617	629

Veliki importni previšek leta 1925. je napotil vlado, da je od 11. maja 1926 naprej zvišala importno carinsko tarifo od 10. do 60 odstotkov, seveda samo za nekatere predmete. Glavni eksportni predmet, tobak, se bori na zahodnih evropskih svetovnih trgih z močno kon-

kurenco grškega in turškega tobaka. V zvezi z zunanjo trgovino je veliko vprašanje bodočih trgovskih pogodb, ki jih mora skleniti Bolgarija z drugimi državami. Prodajni trgi bolgarskih eksportnih predmetov so se spremenili. Turčija je že več let sem prenehala biti glavna nakupovalka v Bolgariji. Zato so sedaj, kar je pač naravno, obrnjene oči drugam, v Grčijo, Egipt, Francijo itd.

Da utrdijo stabilizacijsko politiko bolgarskega leva, so z zakonom od 20. novembra 1926 na novo organizirali Bolgarsko Narodno banko, z veljavnostjo od 1. januarja 1927; Narodna banka je sedaj izključno emisijska banka, oproščena dosedanje službe kot državna blagajna. Vsako leto naj plača država banki 150 milijonov levov, da odplača z njimi svoje dolgove. Zraven bodo ustanovili čisto trgovskokreditno banko in mislijo tudi na ustanovitev nove hipotečne banke.

Obtok bankovcev se manjša. Znašal je:

	Število ustanovljenih družb	Nominalna glavica	Vplačana glavica
30. junija 1923	55	148 mil. levov	116 mil. levov
30. junija 1924	44	164 mil. levov	146 mil. levov
30. junija 1925	58	160 mil. levov	182 mil. levov
30. junija 1926	45	97 mil. levov	84 mil. levov
7. aprila 1927	29	58 mil. levov	37% mil. levov

Leti 1923 in 1924 sta bili prav dobri; od 1924 na 1925 pa vidimo velikanski padec, in prav tako velik padec od 1925 na 1926, pri vplačani glavici še večji kot prej. Denarna kriza ovira redni razvoj industrije, trgovine in obrti. Povod veliko pomanjkanje kredita.

To je v splošnem pregled o sedanjem gospodarskem in finančnem položaju Bolgarije. Položaj lahko označimo kot kritičen. Vendar pa pesimizem ni na mestu. Dežela je bogata, ima veliko zemskih viščin in produktivskih možnosti. Bolgarsko poljedelstvo stopa v novo

POLJSKI ZLAT BODO STABILIZIRALI.

Ameriški finančni konzorcij, ki bo izplačal poljski vladi posojilo 70 milijonov dolarjev, je stavlil kot enega najvažnejših pogojev zahtevo po zakoniti stabilizaciji zlatovega tečaja na nivoju, ki odgovarja bolj ali manj sedanjemu fakličnemu tečaju. Ta pogoj je poljska vlada sprejela in ga je finančni svet odobril, tako da lahko že za najbližji čas računimo z zakonito stabilizacijo zlata. Poljski gospodarski krogi se resno pečajo z vprašanjem, kakšne bodo posledice stabilizacije. Po vsem, kar beremo, bodo stabilizirali poljsko vrednino približno na sedanji relaciji 8.90 (8.9 zlatov = 1 dolar). Vsaka druga stabilizacija bi imela slabe gospodarske posledice. Če bi vzeli 7:1 ali 8:1, bi to pomenilo občutno obremenitev Poljske banke, ker bi se vrednost v obtoku se nahajajočih bankovcev, ki tvorijo pasivno postavko Narodne banke, morala primerno povišati.

DVIG EVROPSKEGA PŠENIČNEGA PRIDELKA.

V zadnjih tednih se je vršila v Rimu konferenca, ki smo jo enkrat že omenili in ki se je pečala z vprašanji odredb, katere naj bi dvignile evropski pšenični pridelek in ki naj bi zmanjšale import. Večina evropskih držav mora pšenico uvažati in le malo jih je, ki jim preostane prebitek za eksport. Evropski pridelek pšenice v kampanji 1926/27 cenijo na 46 milijonov ton, evropski import pšenice pa na 21 milijonov ton; import je torej skoraj tako velik kot polovični pridelek. Splošno mnenje je bilo, da se mora pšenični pridelek v vseh državah dvigniti in da morajo vlade na vse načine pomagati, bodisi da dajo potrebna sredstva na razpolago v obliki podpov ali pa v obliki nizko obrestovanih posojil. Nekatero države — Avstrija, Francija, Italija, Švedska, Španija — so v zadnjih letih pridelek na ha že znatno zvišale. Leta 1929 ali pa l. 1930 se bo vršila zopet taka mednarodna konferenca.

ŽELEZO V FRANCJI IN BELGIJI.

Upanje, ki so ga slavili francoski železni industriji v pomladno kupčijo, se ni izpolnila. Prodaja je sicer nekoliko boljša, a cene so se poslabšale. Tako v plavžih kot v valjarnah so delo omejili, tekmovanje za nova naročila je vedno hujše in vedno bolj cene znižujoče. Slabi položaj industrije dviga združitevno gibanje. Cene eksportnega železa so v Franciji zelo znižali in so sedaj za 100 frankov pod domačimi cenami. Dvomljivo je, če bodo mogli te cene zdržati. V Belgiji je kupčija slaba, naročil ni dosti, tovarne so delo omejile. Eksportna trgovina je nazadovala in tudi pri znatnih popustih tovarne težko dobijo nova naročila. Na eksportnih trgih se zlasti občutno pozna nemška konkurenca. Pogajanja o žičnem kartelu so se, kakor smo poročali, prav ugodno zaključila.

Trgovina.

II. Mednarodni sejm v Solunu se vrši od 18. septembra do 3. oktobra 1927. Prospekte dobijo zainteresirani v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zito se draži. Koncem meseca aprila t. l. se je zito na žitnih borzah proti pričakovanju podražilo. Povod podražitvi je dalo pomanjkanje vseh žitnih vrst na evropskih tržiščih. Pred vsem se je podražila rž, za katero se ponujajo visoke cene. Popravila se je tudi cena za koruzo, za katero v zadnjem času ni bilo pravega zanimanja, ker so se podražili otrobi in oves. Odločilno pa vplivajo na gibanje cen vesti o ogromnih poplavih pokrajn ob Missisipi, ki so povzročile ogromno škodo na posevkih pšenice in bombaža. Poplavljeni pokrajine so jako obsežne in znane kot zakladnice za žito. Na ceno pa vpliva tudi živahno zanimanje evropskih uvoznih držav za žito. V zadnjem času je od teh samo Francija kupila 100.000 ton pšenice, s katerimi

Za pranje volne in finih tkanin

Lux je najčistejši proizvod na svetu, kateri obilno daruje svojo čistočo tako, da se ga lahko spozna in ne zamenjuje z manj vrednimi proizvodi.

LUX!

pa še ni pokrila vse potrebščine do nove letine. Tudi angleški mlinarji so sklenili večje kupčije. Nemčija se v zadnjem času zanima za avstralsko pšenico, dasi ima tudi veliko ponudb iz Kanade. Kanada ima na razpolago še 178 milijonov bušeljnov pšenice, od katerih je 98 milijonov na razpolago za izvoz.

Industrija.

Ogrska strojna industrija je mogla v zadnjem času vsled dohajanja naročil število delavcev zelo dvigniti. Seveda se opaža še velika razlika med sedanjo dobo in med predvojnimi časovi. To se pozna v koncentracijskem gibanju ogrske strojne industrije. Najprvo pridejo na vrsto vagoni in težke železne konstrukcije, pri čemer ima v bodočnosti edino besedo podjetje Ganz Danubius. Na polju izdelovanja vagonov bo imela tvrdka Ganz Danubius odslej monopol, ki se bo razširil tudi na motorje, avtomobile itd. Obenem upajo, da si bo znala ta tvrdka s pametno prometno-gospodarsko politiko osvojiti tudi balkanski trg. Mislijo na to, da se bo po zgledu jeklenega kartela ustanovil tudi železni kartel in da bo ta tvrdka si v tem slučaju zavarovala balkanski trg. V to svrhu se vršijo na Ogrskem že posvetovanja o koncentraciji, ki bi zagotovila ogrskim tvrdkam uspešnejše tekmovanje na balkanskem trgu.

Avstrijska industrija. Zboljšanje v avstrijski industriji traja naprej, a bližje se priložbe o slabih cenah. Zlasti velja to o premogu. Tuja konkurenca sili z nizkimi cenami, da gredo tudi avstrijska premogovna podjetja s cenami še bolj dol. V železu se kaže zboljšanje zlasti na domačem trgu in je položaj sedaj dosti bolj ugoden, kot je bil pred letom. V eksportni trgovini je pa konkurenca tako huda, da more kriči trgovina komaj le nabavne stroške. Na svelovnem trgu so šle cene v zadnjem času še nazaj in presojajo eksportne izgled avstrijske železne industrije zelo neugodno. Nekoliko boljše je kupčije v kvalitetnem blagu. Nemčija je tu najboljši odjemalec. Še zmeraj ugoden je pa položaj tekstilne industrije in gre kupčija prav dobro od rok. Bodočnost vidno splošno v precej lepi luči.

RAZNO.

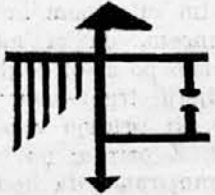
Merkurjev jour-fix. V četrtek se je vršil v prostorih Ljubljanskega dvora Merkurjev jour-fix; bil je zadnji v tej sezoni. Lepe družabne večere, ki so se vsi res dobro obnesli, je hotelo trgovsko društvo »Merkur« zaključiti s predavanjem, ki je na ta večer privabilo tudi mnogo gostov. Društveni predsednik g. dr. Fran Windischer je z izbranimi besedami pozdravil navzoče, med njimi imenoma starosta jugoslovenskega sokolskega saveza g. dr. E. Gangla, druge vidne sokolske predstavnike in delavce kakor Kajzela, Drenika, Kukca, zaslopnika češke obce rav. Chvalata in predavatelja g. dr. Murnika. Po pozdravnih besedah g. dr. Windischerja je g. dr. Murnik predaval o temi »Gospodarstvo in telovadba«. Interesantnim izvajanjem, polnim globokih misli in koristnih naukov, so sledili vsi z napeto pozornostjo. Predavatelju so se navzoči ob koncu govora zahvalili s živahnim aplavzom. Predsednik dr. Windischer se je imenom društva iskreno zahvalil predavatelju, poudarjajoč pri tem vpliv pevskih in telovadnih organizacij na postonek in razvoj stanovske organizacije trgovstva. Po zaključnih besedah g. dr. Windischerja se je začela prosta zabava. Cel večer je vladalo veselo razpoloženje, animiranost, kakor se je to doslej moglo opaziti samo na Merkurjevih večerih.

Študijsko potovanje v Ameriko od 14. julija do 17. avgusta za tovarnarje, obrtnike in trgovce. Odprava od Dunaja do New Yorka, vožnja po železnici in morju s popolno prehrano (35 dni) dolarjev 320 (Din 18.880—). Uspeh lanskega potovanja v Ameriko je dal povod zopetnemu potovanju, ki se bo vršilo od 14. julija do 17. avgusta. Da se omogoči potovanje tudi manjšim fabrikantom, obrtnikom in trgovcem, ki stremijo za tem, da navežejo poslovne stike z Ameriko, se je določila gornja izredno niska cena. — Predmetno potovanje ni navadno študijsko potovanje, kakor se vrše v zadnjih letih nepristano po gotovi rutii. To potovanje bo služilo samo praktičnim

trgovskim interesom in hoče omogočiti udeležencem, da si najdejo poslovne zveze čisto po svoji volji z ameriškimi podjetji, trgovskimi hišami in producenti, ki pridejo v poštev za njihov eksport. Z ozirom na to bo potovanje tako aranžirano, da bodo mogli udeleženci po prihodu v New York približno dva tedna popolnoma sami razpologati s časom in urediti vse po svoji lastni volji. Nato se družba dne 6. avgusta s parnikom »Bremen«, eventualno s kakim drugim poznejšim parnikom zopet vrne. Tovarnarji in trgovci, ki se udeležijo tega potovanja, dobe iz avstrijskih uradnih in poluradnih virov, ki imajo odgovarjajoče zveze z ameriškimi trgovskimi hišami, vsa navodila in podporo. Največja dunajska eksportna tvrdka Maks Grab je pripravljena dati udeležencem priporočilna pisma na znamenita ameriška podjetja in producente, tako, da bo možna slovenskim trgovcem in producentom, če bodo vzeli s seboj vzorce, ne le prodati njih blago, temveč bodo lahko dobili tudi informacije glede ameriških metod in okusa, po katerem bi se jim bilo ravnati. S tem potovanjem se da udeležencem možnost navezanja novih stikov in so zato stroški potovanja najboljšo investicija. V gori navedeni ceni je zapodeno: Ameriški vizum, železniška vožnja z Dunaja do Bremena, vožnja po morju v turistovskem razredu iz Bremena do New Yorka, 100 kg proste prtljage, izdatna oskrba na parniku »Sierra Ventana«, dvanajstdnevno bivanje v Ameriki, prenočišče v meščanskih hotelih v različnih mestih in trikrat na dan izdatna prehrana kakor tudi potovanje nazaj s parnikom »Bremen« v turistovskem razredu, 100 kg proste prtljage in končno železniška vožnja III. razreda brzovlaka Bremen—Dunaj. — Prijave do 15. maja sprejema potovalna pisarna Jos. Zidar, Ljubljana.

Riž na Ogrskem. Ogrsko poljedelsko ministrstvo se peča že več let z različnimi poskusi za pridelovanje riža. Dosedanji poskusi izkazujejo mnogo obetajoče rezultate, letos bodo napravili novo poskusno štacijo. S pomočjo hidravličnih stiskalnic denejo riževa polja pod vodo. Na letošnje produkcijske poskuse stavi mnogo upanja. Teren na Ogrskem je sami na sebi za kulturo riža zelo prikladen.

Drobne vesti. Ker so poročila iz poplavljenega Missisipijskega ozemlja trajno neugodna, so cene bombaža zopet poskočile. Obnemem pa ugotavljajo, da so poročila o škodi veliko pretirana. V poplavljenem ozemlju pridelajo na leto 1.500.000 do 1.800.000 bal, kar spričo severoameriškega pridelka v višini 16 milijonov bal in spričo svetovnega pridelka v višini 25 milijonov bal ni ravno merodajno. — Število brezposelnih na Poljskem v zadnjem času stalno pada in je prišlo že pod 200.000. — Uvoz žita na Poljsko nepristano narašča in se je zvišal v aprilu na 48.000 ton pšenice v vrednosti 30 milijonov zlatov. Tudi riž so v aprilu več uvozili kot v marcu. — Povojna doba je škodovala tudi spediterjem in so uvideli potrebo mednarodne organizacije. Po dolgotrajnih pripravljajnih pogajanjih so določili na 3. junija prvi kongres, v Kopenhagnu. Tam bodo izdelali enotna pravila. Priglašeni je dosedaj 32 držav. — Češkoslovaške strojne tovarne so se začele pogajati o dogovoru glede cen, da izločijo dosedanje hučo konkurenco. — Ministrstvo za šume je odobrilo večje svote za pogodovne namene; za pogodovanje Krasa so določili znesek 440.000 dinarjev, posebej za Bosno in Hercegovino 2.600.000, za nasade 820.000 dinarjev. — Narodna banka bo pri izmenjavi pokvarjenih bankovcev zmeraj toliko odtegnila, kolikor odpade na odtrgani ali uničeni del. Beli rob ne pride v poštev. Denar bo porabila banka za pokritje stroškov izdelave bankovcev. Ministrstvo pošte in brzojava je obvestil vse poštne urade in poštne hranilnice, da v bodoče poskodovanih bankovcev ne bodo več sprejemali in da bodo nepotli dotičnike, ki jih bodo prinesli, na Narodno banko ali na njene podružnice. — V jeseni se bo vršilo na Dunaju prvo zborovanje evropskih zavodov za varstvo kredita. Za ta važni in času primerni gospodarski kongres se kaže zanimanje vsepovsod. Številna interesna za-

I. PROPAGANDNA RAZSTAVA

GRAFIČNIH IZDELKOV

V MARIBORU

16.—19. V.

1927.

Čitalnica študijske knjižnice (mala kazinska dvorana)

stopstva so priglasila udeležbo, prišli bodo mednarodno priznani strokovnjaki na polju zaščite upnikov.

Po svetu. Na Nemškem so nakopali lani za 12.7 milijonov ton ali za 9.6% več črnega premoga kot leta 1925. Prvič po vojski so nakopali lani več črnega premoga kot v zadnjem predvojnem letu in sicer za 4.6 milj. ton ali za 3.3%. Produkcija leta 1913 v starih mejah je bila za 31% večja. — Po poročilih iz Osijeka je prevzel švedski vžigalčni trust 76.000 delnic à 10 dolarjev tovarne vžigalic Drava d. d.; delniška glavica Drave znaša 7.500.000, delnice no imele v zadnjem času tečaj 600 dinarjev. — Francoski listi javljajo, da bo stopil mednarodni kartel žite 1. julija v veljavo. Pristopili so mu vsi francoski producenti. Vsaka dežela dobi lastni prodajni urad. — Na Poljskem bodo vpeljali stalni davek na premoženje v višini pol odstotka na vso premično in nepremično lastnino nad 10.000 zlotov. — Rumunska vlada bo odprla svezbo cene v pristaniščih Braila, Galac, Džurdževo in Konstanca. V te cone se bo lahko uvažalo in tam predelovalo inozemsko blago brez vseh formalnosti. Z zvišanjem tranzita se bo pomen pristanišč seveda zelo dvignil. — Po sklepu sveta Zveze narodov se udeležuje posvetovanj konference v Zenevi tudi Mednarodna trgovska zbornica. — V prvem letošnjem četrtletju se je av-

strijska trgovska bilanca znatno zboljšala, eksporta je bilo za 60 milijonov šilingov več kot lani, importa za 7 milijonov šilingov manj. Zlasti se je dvignil eksport fabrikatov. — Vsled nakupov zlata v Newyorku se je zlata zaloga Poljske banke na koncu aprila dvignila na 157½ milj. zlatov. — Položaj budimpeških velebank se je v zadnjem času zelo zboljšal; banke so dobile velika naročila in so dosegle znatne dobičke. Vsled pomnoženega prometa je potrebno tudi večje število uradnikov in so začele banke uradnike na novo sprejemati. — Delniški indeks na Ogrskem je znašal leta 1924 116.7, je padel v letu 1925 na 89.5, a se je leta 1926 dvignil na 136.8 ter je s tem prekosil leto 1924. Tudi letos se delniški indeks dviga. — Uprava rumunskih državnih železnic je pri izračunjenju vozniških listkov in voznišnih določila 1 švicarski frank za 33 lejev, 1 dinar za 3.2 leja, pengö za 30 lejev itd. — V Szegedu na Ogrskem pripravljajo ustanovitev velike tekstilne tovarne, udeleženi so angleški konzorcij, mestna uprava in neka ogrska banka. — Češkoslovaška je podpisala z Italijo dogovor, glaseč se na povrnitev vseh vagonov češkoslovaških tvrdk in zasebnih železnic, ki jih je Italija ob pričetku vojske zaplenila. — V produkcijskem letu 1925/26 so našli v Češkoslovaški 892 tovarn špirta; 850 je bilo poljedelskih, 42 industrijskih. Navpravile so skupaj 58 milj. hektolitergradov špirta, za kar so predelale 2 milijona 350.000 met. stotov krompirja, 878.763 stotov melase in 618.364 stotov repe. — Ogrska deželna Centralna hranilnica je po dolgih pogajanjih z newyorško bančno tvrdko Lissman and Co. placirala na ameriškem trgu zastavna pisma v višini poldruga milijona dolarjev. Ogrski finančni krogi pripisujejo tej transakciji velik pomen. — Eksport premoga iz Poljske se je v aprilu napram marcu nekoliko dvignil; narasel je eksport v baltiške države, v Jugoslavijo, Belgijo in Aystrijo, na novo je pa padel eksport v Italijo, Češkoslovaško in Ogrsko. — Rumunska petrolejska industrija je v velikih težokah. Zastopniki te industrije zahtevajo oprostitev petrolejskih produktov od raznih transportnih, eksportnih in občinskih taks. — V Grozniju v severni Kavkaziji je pričela obratovati prva ruska tovarna parafina, edina na vsem ozemlju Sovjetske zveze.

Produkcija vinskega in špirovovega kisa

družba z o. z.

Ježica pri Ljubljani

proizvaja letno čez pol milijona litrov naravnega aromatskega kisa.

Jedilni kis iz najfinejšega špirta 12 %.

Namizni kis iz pristnega vina 10 %.

V jakosti brez konkurence.

Prepričajte se o prvovrstni kakovosti našega izdelka!

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. maja t. l. ponudbe glede dobave 500 kg firneža, 10 m² smrekovih desk, 150 kg stena iz ovčje volne, 900 žaril za helioforke ter glede dobave 1 kovaškega primoža in samokolnice; do 20. maja t. l. glede dobave 80 ton bukovega oglja, raznega stekla, 150 m² mehkih desk, 136 ton

plinskega premoga, 150 m² mehkih desk in 150 m² borovih plohov; do 22. maja t. l. glede dobave 2000 kg železne pločevine. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnih železnic v Subolici sprejema do 14. maja t. l. ponudbe glede dobave 10 komadov osov in ter 20 komadov bandaž za osovine. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 21. maja t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg tračnih žeblicev ter 2000 kg strojnega olja. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 23. maja t. l. ponudbe glede dobave 5 vagonov živega apna ter glede dobave 3 vagonov portland cementa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. maja t. l. pri Ministrstvu Vojske in Mornarice, odeljenje za mornarico v Zemunu glede dobave 800 ton domačih briketov; pri Komandi Druge Armijske Oblasti v Sarajevu glede dobave mesarskega orodja. Dne 30. maja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomno odeljenje v Beogradu glede dobave 250.000 komadov kartonskih škalljic za pakovanje luksuznih cigaret »Sumadija«.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

Gremija trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti

ki se vrši

v četrtek, dne 26. maja 1927 ob 13. uri v restavraciji g. Dobraj v Murski Soboti s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo načelstva.
2. Sprememba pravil § 11 (dopustno število vajencev).
3. Poročilo za leto 1927.
4. Volitve novega načelstva in delegatov.
5. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor v navzočnosti vsakega števila članov.

Murska Sobota, dne 25. aprila 1927.

Načelstvo.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte čeniki!

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priloga

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. - Raznovrstne
rudninske vode.

Lastna pražarna za ka-
ve in mlin za dišave s
električnim obratom.
Čeniki na razpolago!

Najboljša v materijalu in konstrukciji so:

Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamke

Gritzner, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, pasamezni deli, pne-
matika, igle za vse sisteme - samo v
Najnižja cena. - Tudi blizu Prešernovega
na mesečno odplačilo. **LJUBLJANA** spomenika ob vodi.

Izdelovanje oljnatih barv, smeja, lakov in steklarskega kleja. — Zaloga kemičnih in rudninskih barv. — Potrebščine za slikarje, peskarje, ilčarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, maršamnice, žepni robci, nakiti za oblike, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, klovi v vseh barvah, šifoni, Solingen ikerje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, topolnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila - samo pri

Josip Petelinca
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi
Ljubljana.

Najnižje cene! Točna postrežba!

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vankovrstne knjižice, bilte, mape kakor tudi vse vrste tolarne švedske vam nudil s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijančeva ulica št. 14

knjigovoznica, industrija tolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Tiskarna MERKUR, Ljubljana

trg.-ind. d. d. - Simon Gregorčičeva ulica 23

se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrije in urade. .. Lastna knjigovoznica

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1869.

Telefon št. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni štev. 10.555.

Ustanovljena leta 1869.

LJUBLJANA, Prešernova ulica.

Stanje vložnega denarja
nad 250 milijonov dinarjev

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek. račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje slasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obrati, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči za nje poleg lastnega hranilničnega promocijskega jamstva mesto Ljubljana s vsem promocijskim ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.